
Бондаренко О. О.

Наукова бібліотека, Український державний університет науки і технологій
(м. Дніпро, Україна)

РОЛЬ БІБЛІОТЕКИ УНІВЕРСИТЕТУ У НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАНІ МОЛОДІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Розглядається роль наукової бібліотеки Українського державного університету науки і технологій у національно-патріотичному вихованні молоді під час воєнного стану в Україні.

Ключові слова: наукова бібліотека; університет; воєнний стан; патріотизм; українська мова

Bondarenko O. O.

Scientific Library, Ukrainian State University of Science and Technologies (Dnipro, Ukraine)

THE ROLE OF THE UNIVERSITY LIBRARY IN THE NATIONAL AND PATRIOTIC EDUCATION OF YOUTH DURING THE WAR

The role of the scientific library of the Ukrainian State University of Science and Technologies in the national-patriotic education of youth during the martial law in Ukraine is considered.

Keywords: scientific library; university; martial law; patriotism; ukrainian language

Наукова бібліотека є основоположною частиною культурної, наукової, освітньої та інформаційної інфраструктури університету. Основним завданням якої – це постійна інформаційна підтримка освітнього та наукового процесу в університеті, збагачення і оновлення національної інтелігенції, виховання її в національно-патріотичному дусі. Питання патріотизму актуальні особливо зараз, коли в Україні другий рік палає війна.

У часи, коли ворог руйнує наші міста, вбиває громадян України, бібліотека проносить у маси любов до державного прапора, національному гербу, національному гімну України та українській мові загалом.

Державний прапор – перший з основних символів України. Державний прапор України – сучасний прапор України, стяг із двох рівновеликих горизонтальних смуг синього й жовтого кольорів. (<https://uk.wikipedia>).

Державний герб – другий з основних символів України. Державний герб України – офіційний символ держави Україна у вигляді золотого тризуба на синьому щиті.

Золотий тризуб на синьому щиті – знак Київської держави часів правління Володимира Великого, що символізує безперервність тривалого історичного розвитку українського народу (<https://uk.wikipedia>).

Російська агресія після вторгнення в Україну в 2022 році, розпочалася із знищення

Тризуба, як прояву української ідентичності та славної історії.

Державний Гімн України – третій з основних символів нашої держави. Державним гімном є пісня «Ще не вмерла України і Слава, і Воля»: слова Павла Чубинського, музика Михайла Вербицького (<https://uk.wikipedia>). Кожне речення, кожне слово гімну відповідає дійсності, що відбувається зараз в Україні: «...душу й тіло ми положим за нашу свободу, і покажем, що ми, браття, козацького роду...» Державним Гімном починаються і закінчуються всі головні заходи, політичні, спортивні, воєнні тощо.

Зараз, коли збройні сили України крок за кроком звільняють нашу землю від окупантів, коли розумієш, що кожен цей крок несе за собою втрати, руйнування, смерть, психологічні та фізичні травми, коли з великою гордістю і пошаною до державного прапора наші воїни підіймають його на руїнах відвойованої землі, коли герої ЗСУ ідуть у бій під прапором і тризубом України, розумієш, що Державний прапор – це не тільки жовто-блакитний стяг, національний герб – це не просто щит і тризуб, Державний Гімн це – не просто пісня, це – символи боротьби, перемоги та любові до своєї країни.

Бібліотека УДУНТ всіляко сприяє національно-патріотичному вихованню студентів, основною метою якого є формування у студентів поваги та любові до Батьківщини, відданості, готовності її захищати. Непрості реалії сьогодення змушують бібліотеку швидко розвиватися, перебудовуватися відповідно до змін у потребах користувачів. Сьогодні бібліотека демонструє мобільність, здатність відповідно реагувати на зміни в суспільстві. Так, за рік війни в Україні, дуже змінився головний веб-сайт наукової бібліотеки УДУНТ, було оновлено логотип бібліотеки з використанням патріотичних кольорів державного прапора.

З головної сторінки сайту доступні найактуальніші новини важливі та цікаві для університетської спільноти: доступ до наукометричних та повнотекстових баз даних, навчальні вебіари, заходи, нові надходження, подяки тощо. Інформаційно-бібліографічний відділ наукової бібліотеки уважно слідкує за важливими подіями і датами в Україні та висвітлює їх на сторінках веб-сайту бібліотеки. Можна ознайомитись з важливою інформацією, послугами, які надає бібліотека, датами проведення вебінарів українською мовою від Clarivate та інше. Продовжуючи тему патріотизму, на сайті бібліотеки УДУНТ були замітки до Дня Державного прапора, Дня Незалежності України, Дня хрещення Київської Русі тощо.

Форми й методи виховання базуються на українських народних традиціях. Так до Дня Вишиванки, художній відділ разом з інформаційно-аналітичним відділом наукової

бібліотеки УДУНТ зробили культурно медіа – проєкт «Вишиванка УДУНТ 2023». Було підготовлено відео серпантин зі світлин спільноти УДУНТ у вишиванках як символи національної свідомості, свободи та боротьби (<https://library.ust.edu.ua/uk/article/1011>).

Серед важливих символів національної державності та національної ідентичності є державна мова країни. Відповідно до статті 10 Конституції України державною мовою в Україні є українська мова. Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України (<https://uk.wikipedia>).

Під час повномасштабного вторгнення рф, активізувався процес українізації, значно підвищився інтерес до вивчення української мови всередині України і на світовому рівні. Українська мова поступово починає домінувати в тих регіонах (Південь та Схід України) і сферах (неформальне спілкування, професійна зайнятість, віртуальний простір), де тривалий час не посідала провідних позицій.

Бібліотекари наукової бібліотеки УДУНТ розмовляють виключно українською мовою, тим самим сприяють поширенню української мови серед спільноти університету як основної форми комунікації, вивченню державної мови та досконалому її володінню.

Наприкінці можна сказати, що національно-патріотичне виховання під час воєнного стану, є складовою загального виховного процесу студентів університету, особливу роль в якому відіграє наукова бібліотека. Головною метою якої є надання молодим громадянам соціального досвіду, готовності до виконання громадянських і конституційних обов'язків, успадкування духовних досягнень українського народу, формування особистісних рис громадянина Української держави.